

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
21 aprilie 2017

Probă scrisă
ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII MAGHIARE DIN ROMÂNIA

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

„A törököket már többször kiűzték a várból, de azok kegyetlen küzdelem árán ismételten benyomultak, és erősebbek voltak a magyaroknál. A várban már a legtöbb ház felgyújtva okádta a lángokat. A császár számos zászlója volt a győzelem jeleként a vár falára tűzve. A magyarok már az ellenállás minden reményével felhagytak, visszavonulni kényszerültek, ha volt hova, mert minden egyes emberre ránehezedett a fenyegető halál képe. De látták, hogy a futás nem segít rajtuk, és a válságos helyzetből egyedül a halál mentheti ki őket: ismét fennhangon az Úr Jézus nevét hívták, fegyvert fegyver mellé, pajzsot pajzs mellé illesztve még elszántabb rohammal törtek az ellenségre. (THURÓCZY JÁNOS: A NÁNDORFEHÉRVÁRI DIADAL)

A szövegből kiindulva, válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Írjanak egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, pontosítva mindkét információ szerepét (ok, illetve okozat). **1 pont**
2. Nevezzék meg Hunyadi János politikájának egy okát és két következményét! **3 pont**
3. Összehasonlítva mutassák be Hunyadi János és Hunyadi Mátyás külpolitikáját, kiemelve egy hasonlóságot és egy különbséget! **8 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist Erdély XVI. századi eseményeiről, figyelembe véve az alábbi szempontokat:

- nevezzenek meg három jelentős történelmi eseményt a mohácsi csatát követő időszakra vonatkozóan,
- mutassanak be egy-egy történelmi eseményt János Zsigmond és Báthory István fejedelmek uralkodásával kapcsolatosan, amelyek Erdély fejlődését célozták meg és pontosítsanak egy hasonlóságot és egy különbséget a két történelmi esemény között;
- nevezzenek meg két, az említett fejedelmek által véghezvitt jelentős eseményt.

Figyelem: Pontor ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem betartása**. **18 pont**

C. Olvassák el az alábbi kijelentést:

Válaszoljanak az alábbi követelményekre:

„Tíz falu építsen egy templomot ...” (Szent István törvényeiből)

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatosan. **2 pont**
2. Érveljenek 1-2 oldal terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:
 - két olyan **történelmi esemény** bemutatása (az események megnevezése és három jellemzőjének a bemutatása), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;
 - az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem betartása**. **13 pont**
3. Ismervén, hogy IV.Bélát „második honalapítóként” szokták emlegetni, mutassák be körülbelül 1-2 oldalban az első országalapító, **Szent István király államalapítási politikáját**, figyelembe véve az alábbi szempontokat:
 - nevezzenek meg háromat az egyházi intézkedései közül; **3 pont**
 - mutassanak be egy olyan diplomáciai eseményt, amely az újonnan megalakult Magyar Királyságot volt hivatott megerősíteni; **3 pont**

- nevezzenek meg egy olyan intézkedést, amely az új ország közigazgatását szervezte meg; **2 pont**
- mutassanak be egy hasonlatot, illetve egy különbséget a két király „honalapítási” politikájában. **2 pont**

Figyelem: Pontor ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem betartása**. **5 pont**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A következő részlet a VI. osztályos tantervből származik:

Competențe specifice	Competențe specifice
1. 4. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise 5. 6. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice 3. 4. Observarea stereotipurilor reciproce manifestate în cadrul relațiilor dintre etnia maghiară și alte etnii 5. 7. Extragerea informației esențiale dintr-un mesaj 3. 5. Exprimarea acordului / dezacordului în raport cu un context social 5. 8. Identificarea din surse diferite a informațiilor despre schimbările din domeniul vieții cotidiene 4. 3. Elaborarea unor instrumente de lucru (expoziții, fișe de observație, ghid de interviu)	FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI (1541-1699) <ul style="list-style-type: none">• Bătălia de la Mohács și urmările ei• Formarea principatului• Structuri economice, sociale și politice în perioada principatului• Cultura maghiarilor, reforma religioasă

(Programa școlară pentru casele a VI-a – a VII-a, MECI, nr. 5097/09.09.2009)

A részletből kiindulva, mutassák be a didaktikai tervezés szerepét a tantárgy sajátos tanítási-tanulási-értékelési folyamatában, figyelembe véve a következőket:

- két olyan didaktikai módszer megnevezése, amelyeket a fenti tanítási egység oktatása során lehet alkalmazni; **4 pont**
- egy tanulási egység és egy vonatkozó lecke közötti kapcsolat megnevezése a didaktikai tervezés során; **2 pont**
- egy didaktikai tevékenység megtervezése (a felhasznált tartalom/tartalmak megnevezése, egy didaktikai módszer pontosítása, két tanítási eszköz és négy, a diákoknak tervezett feladat megnevezése) az 5.7-es specifikus kompetencia fejlesztésére; **10 pont**
- érveljenek a csoportmunka előnyeiről a frontális osztálymunkával szemben a tanítási-tanulási folyamatban; **6 pont**
- tervezzenek két különböző típusú itemet, egyet- az 5.8-as, illetve egyet az 1.4-es kompetenciák értékelésére. **6 pont**

Figyelem: Pontot ér az itemeknek megfelelő válasz kidolgozása, valamint a történelmi információk tudományos helyessége is. **2 pont**